

Protocol vier-ogenprincipe – camera toezicht

De Commissie Gunning deed in haar rapport in 2011 naar aanleiding van de Amsterdamse zedenzaak een aantal aanbevelingen om misbruik in kinderdagverblijven zoveel mogelijk te voorkomen. Een van deze aanbevelingen betreft het vier-ogenprincipe. De bedoeling van het vier-ogenprincipe is dat kinderen in een kinderdagverblijf zoveel mogelijk in het zicht of het gehoorveld zijn van meer dan één volwassene. Op deze wijze wordt de kans op seksueel misbruik, maar ook andere vormen van kindermishandeling sterk teruggedrongen.

Het vier-ogenprincipe is opgenomen in het Convenant Kwaliteit Kinderopvang en stelt het vanaf 1 juli 2013 verplicht voor kinderdagverblijven.

Voor de buitenschoolse opvang is er wettelijk gezien geen verplichting, daar het in de BSO om kinderen gaat van 4 jaar en ouder. Amira Kindercentrum treft echter ook maatregelen op de buitenschoolse opvang.

Definitie vier-ogenprincipe

De commissie Gunning geeft de volgende definitie: 'In een kinderdagverblijf moeten er altijd twee volwassenen zijn, die de groep kunnen zien of eventueel kunnen horen'.

Visie Amira Kindercentrum om kindermishandeling te voorkomen

De kans op kindermishandeling tot een absoluut minimum beperken is van groot belang. Het vier-ogenprincipe is hierbij een belangrijk instrument.

De commissie geeft aan dat ieder kinderdagverblijf de mogelijkheid heeft om te zoeken naar eigen verantwoorde oplossingen. Amira Kindercentrum heeft per situatie en ruimte bekeken hoe het beste invulling gegeven kan worden aan het vier-ogenprincipe. De uitwerking hiervan staat in dit stuk beschreven. Naast het vier-ogenprincipe zijn er tal van andere maatregelen die kans op kindermishandeling op onze locatie sterk verkleinen.

De Commissie Gunning heeft onderzocht welke lessen getrokken kunnen worden uit de Amsterdamse zedenzaak. Zij heeft zich vooral gericht op de vraag hoe de kwaliteit van de kinderopvang verbeterd kan worden en hoe misstanden kunnen worden voorkomen. Wij zijn ons zeer bewust van deze verantwoordelijkheid, ieder kind heeft immers het recht om zich te ontwikkelen in een veilige omgeving.

Cameratoezicht is één van de maatregelen die bijdraagt aan een veiligere omgeving.

Cameratoezicht is in de meeste branches inmiddels geworden tot vast onderdeel van de werkomgeving. Denk o.a. aan winkels, banken en horeca. Ook in openbare ruimten, denk aan o.a. stations, winkelstraten en –centra is cameratoezicht niet meer weg te denken.

Wat doet Amira Kindercentrum?

- Binnen ons kindercentrum maken we werk van een open en professioneel werkklimaat, zodat de drempel om elkaar op bepaalde gedragingen aan te spreken zo laag mogelijk is. Bij functioneringsgesprekken en in groepsoverleggen komt dit onderwerp als vast punt aan de orde. Vinden wij dat hier extra aandacht vereist is dan kunnen we dit onderwerp extra uitlichten tijdens een teamoverleg.
- Binnen Amira Kindercentrum is er een aandachtsfunctionaris kindermishandeling.

- Wij hebben meerdere groepshulpen, zij zijn de 'extra ogen' binnen het kindercentrum.
- Wij volgen de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. Deze code bevat ook een protocol hoe om te gaan wanneer er een vermoeden is van kindermishandeling door een medewerker.
- Wij hanteren een strenge werving- en selectieprocedure, waarin wij meerdere referenties opvragen. Tevens draaien de sollicitanten een dag onder begeleiding mee op de groep.
- Voorafgaand aan de aanvang van de werkzaamheden beschikken alle personen voor wie dit op grond van de Wet kinderopvang verplicht is over een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en zijn zij, waar vereist, ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang (PRK) en gekoppeld aan onze organisatie. Dit geldt onder andere voor pedagogisch professionals, stagiaires, directie en medewerkers van de staf, evenals voor ingehuurde medewerkers, uitzendkrachten, zzp'ers en vrijwilligers die onder de wettelijke inschrijfplicht vallen. Personen mogen hun werkzaamheden pas aanvangen nadat aan de geldende VOG- en PRK-verplichtingen is voldaan.
- Vanaf maart 2013 worden nieuwe medewerkers in de kinderopvang continue gecontroleerd op strafbare feiten. Om dit te realiseren, worden bestanden van gemeenten, UWV en Kamer van Koophandel aan elkaar gekoppeld. Dit staat in het besluit continue screening waarmee de Ministerraad onlangs heeft ingestemd. Vanaf 2016 worden de bestanden niet meer gekoppeld, maar is er een register van medewerkers gereed.
- Wij maken gebruik van cameratoezicht op al onze groepsruimtes, alle slaapkamers, de verschoonruimtes, de entree, de keuken en het buitenterrein.

Volwassen ogen en oren

Pedagogisch professionals en overige medewerkers

De pedagogisch professionals zijn op de hoogte van de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld én zij handelen hiernaar. Ook zijn zij op de hoogte gesteld van het gebruik van cameratoezicht binnen onze organisatie en kennen zij het hierin beschreven protocol cameratoezicht.

Ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers worden geïnformeerd via het pedagogisch beleid, de huisregels en de website over het vier-ogenprincipe.

Ouders/verzorgers melden signalen van zorg bij de directie of leidinggevende.

Transparantie van het gebouw

- Ons gebouw is transparant en overzichtelijk ingericht. De groepsruimtes zijn zo vormgegeven dat er vanuit verschillende plekken zicht is op de kinderen en de pedagogisch professionals.
- Alle groepen beschikken over een raam dat naar buiten gericht is.
- De verschoonruimtes van het KDV bevinden zich in de groepsruimtes zelf. Hierdoor blijft de verschoonruimte onderdeel van de groep en kunnen pedagogisch professionals vanuit de groepsruimte toezicht houden. Daarnaast is er

cameratoezicht aanwezig, waarbij wordt gehandeld volgens de geldende privacy- en veiligheidsvoorschriften.

- Binnen het KDV zijn de groepsruimtes daarnaast voorzien van ramen die aansluiten op de gang. Hierdoor is er vanuit de gang zicht op de groepen, wat bijdraagt aan de transparantie en openheid binnen de locatie.

De transparante inrichting van het gebouw draagt bij aan een open en veilige omgeving. Waar mogelijk kunnen pedagogisch medewerkers elkaar zien en ondersteunen en is er zicht op wat er binnen de verschillende groepsruimtes gebeurt.

Om het pand in te kunnen, moeten ouders aanbellen bij de groep waar hun kind zit. Overige personen kunnen het pand alleen in als de deur door iemand van de groep geopend wordt. Door gebruik te maken van cameratoezicht kan diegene die deze knop bediend meteen zien wie er voor de deur staat. Bij twijfel wordt de deur niet geopend of gaan twee medewerkers naar de deur toe.

Buitenschoolse opvang

Voor de buitenschoolse opvang is er geen verplichting om het vier-ogenprincipe te hanteren aangezien het om kinderen van 4 jaar en ouder gaat. Het vier-ogenprincipe is een vergaande maatregel, puur gericht op de meest kwetsbare kinderen tot 4 jaar.

Toch zijn wij van mening dat wij ook alle maatregelen moeten treffen voor onze kinderen in de leeftijd van 4 jaar tot 13 jaar. Wij zullen hiervoor het beleid handhaven zoals hierboven beschreven.

Naast het aanwezige cameratoezicht binnen de BSO-groepen is ook de inrichting van de ruimtes gericht op transparantie en onderling toezicht. De BSO-groepen zijn bij elkaar gelegen. Vanuit de ene groep is er zicht op de andere groep, waardoor pedagogisch professionals elkaar kunnen zien en waar nodig kunnen ondersteunen.

Daarnaast zijn de groepsruimtes voorzien van ramen aan de buitenzijde. Hierdoor is er vanuit de aangrenzende ruimtes en vanaf buiten zicht op de groepen. De transparante inrichting draagt bij aan een open en overzichtelijke omgeving en ondersteunt het onderlinge toezicht tussen pedagogisch medewerkers.

Kort samengevat

Amira Kindercentrum voldoet aan het vier-ogenprincipe door:

- gebruik te maken van cameratoezicht in alle groepsruimtes zowel KDV als BSO.
- gebruik te maken van cameratoezicht in alle slaapkamers.
- gebruik te maken van cameratoezicht in algemene ruimtes.
- de inzet van een groepshulp.
- de inzet van stagiaires.
- de inzet van leidinggevenden.
- de open aanspreekcultuur.
- de ramen op alle groepen welke uitzicht hebben op de gang en buiten.
- Dat er geen toegang is zonder aan te bellen aan de deur met cameratoezicht.

Cameratoezicht en regelgeving

Cameratoezicht in de werkomgeving valt onder de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP). Deze wet stelt eisen aan het gebruik en verwerken van persoonsgegevens. Dit protocol waarborgt het recht op privacy van medewerkers, klanten en bezoekers en biedt het wettelijk kader waarbinnen transparantie, veiligheid en kwaliteit d.m.v. de inzet van camera's bevorderd kan worden.

Bij Amira Kindercentrum hebben we er voor gekozen om, als onderdeel van de uitvoering van het vier ogen principe, gebruik te gaan maken van toezicht d.m.v. camera's.

Met dit protocol wil Amira Kindercentrum het recht op de privacy van de medewerkers en bezoekers van haar vestiging waarborgen.

Met welk doel, of doelen wordt cameratoezicht ingezet?

De veiligheid van de geplaatste kinderen in de opvang, medewerkers en bezoekers vergroten d.m.v. cameratoezicht in de werkomgeving.

- Preventief (voorkomen van ongeoorloofd gedrag en afschrikkeffect door grotere pakkans ongewenste gasten/handelingen).
- Toetsing kwaliteit ten behoeve van de veiligheid.
- Transparantie in aanvulling op het vier-ogenprincipe (op momenten dat er één pp'er op de groep aanwezig is kan er ten alle tijden meegekeken worden via de camera's).
- Beschermen van werknemers, eigendommen en goederen van Amira Kindercentrum.
- Repressief (ondersteuning bij opsporing n.a.v. calamiteiten, crimineel gedrag of incident).
- Verbeteren van de veiligheid en veiligheidsbeleving voor kinderen, ouders/verzorgers en onze medewerkers.

Het door Amira Kindercentrum uit te voeren cameratoezicht is NIET bedoeld voor het volgen van kinderen met bijzonder opvallend gedrag of voor het monitoren van de kinderen door de ouders/verzorgers.

Soort camera's

De camera's registreren alleen beeld en geen geluid. In de slaapkamers wordt gebruik gemaakt van infraroodcamera's.

Waar hangen de camera's

De camera's hangen zichtbaar in de volgende ruimten:

- Alle groepsruimtes
- Verschoonruimte
- Alle slaapkamers
- Binnenspeelplaats
- Entree
- Buitenterrein

Er wordt geen gebruik gemaakt van verborgen camera's.

Melden van het cameratoezicht

Amira Kindercentrum stelt zich verplicht dat voor een ieder duidelijk is dat er gebruik gemaakt wordt van cameratoezicht.

Dit gebeurt door:

- Vermelding op de website van Amira Kindercentrum door plaatsing van dit protocol vier-ogenprincipe inclusief cameratoezicht.
- Plaatsing van een sticker “camerabewaking” op de entree deur.
- Vermelding aan ouders/verzorgers tijdens rondleiding en intakegesprekken.
- Vermelding aan medewerkers tijdens sollicitatieprocedure.
- Vermelding in het personeelsbeleid.

Wanneer worden de camerabeelden uitgelezen en wie is er verantwoordelijk, toezichthouder?

Om de privacy van de kinderen en medewerkers te waarborgen is het alleen voor onderstaande personen toegestaan mee te kijken d.m.v. de camera's.

De directie zal de camera's bedienen en de beelden bekijken via een monitor waarop live de camerabeelden te zien zijn. Deze spotmonitor hangt op het kantoor en is niet voor iedereen toegankelijk.

Bij vermoedens van onrechtmatig handelen of bij een melding van een klacht van onrechtmatig handelen door werknemers of ouders/verzorgers. Ook kunnen zij teruggekeken worden inzake kwaliteit van de kinderopvang met betrekking tot de veiligheid. Zodra er gesprekken gevoerd moeten gaan worden met werknemers dan zal de VM, PVM of AVM dit melden bij de vertrouwenspersonen. De werknemer in kwestie kan ervoor kiezen om zich bij te laten staan tijdens het gesprek door een vertrouwenspersoon.

Wat gebeurt er met de beelden?

Met de camera's mag alleen in beeld worden gebracht waar Amira Kindercentrum verantwoording voor draagt. De beelden zullen standaard van 06.30 uur tot 19.30 uur worden opgenomen. Daarna zal het overgaan op een bewegingsmelder, bij beweging zal er opgenomen worden.

Hierbij gelden de volgende regels:

- De bewaartijd van de camerabeelden is maximaal 4 weken.
- De opname wordt overschreven met nieuwe opnamen.
- De ruimte waar de beelden in bewaard worden is fysiek beveiligd tegen toegang door onbevoegden.
- De beelden zijn op een apart, besloten systeem opgeslagen en niet via het netwerk toegankelijk voor anderen dan de toezichthouders.
- De personen die beelden mogen kijken, zijn expliciet aan geheimhouding gebonden.
- Toegang tot de opgenomen beelden is met verschillende wachtwoorden beveiligd.
- Toegang tot opgenomen beelden mag alleen met twee personen tegelijk (vier-ogen-principe) bekeken worden. Deze personen dienen verschillende functies te bekleden.

Klachten over het cameratoezicht

Als een werknemer op grond van dit protocol in zijn rechten benadeeld meent te zijn, kan hij/zij zich richten tot zijn/haar leidinggevende of de directie. Ditzelfde geldt voor klanten

van Amira Kindercentrum. De klacht zal worden behandeld volgens de geldende klachtenregeling.

Wanneer worden beelden aan Justitie afgegeven

Als er sprake is van een incident, is het de taak van de directie, of indien zij afwezig is de leidinggevende, om vastgestelde videobeelden in behandeling te nemen.

Als zij strafbare feiten ziet dan mag zij de beelden vrijwillig aan Justitie geven (bij bevel zullen deze natuurlijk ook afgegeven worden.).